Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

22 112 Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 2077 BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 maart 2016

Overeenkomstig de bestaande afspraken ontvangt u hierbij vijf fiches, die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: Verordening Markttoezicht en Typegoedkeuring Motorvoertuigen (Kamerstuk 22 112, nr. 2073)
Fiche 2: Verordening reciprociteit bij overheidsopdrachten (Kamerstuk 22 112, nr. 2074)
Fiche 3: Herziene kwikverordening (Kamerstuk 22 112, nr. 2075)
Fiche 4: Actieplan ter versterking van de strijd tegen terrorismefinanciering (Kamerstuk 22 112, nr. 2076)
Fiche 5: Besluit Gebruik 470-790 MHz frequentieband in de Unie

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

kst-22112-2077
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

Fiche: Besluit Gebruik 470-790 MHz frequentieband in de Unie

1. Algemene gegevens

a) *Titel voorstel*
Voorstel voor een besluit van het EP en de Raad betreffende het gebruik van de 470–790 MHz-frequentieband in de Unie
b) *Datum ontvangst Commissiedocument*
2 februari 2016
c) *Nr. Commissiedocument*
COM(2016) 43
d) *EUR-Lex*
http://eur-lex.Europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=COM:2016:43:FIN
e) *Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board*
SWD(2016) 20
f) *Behandelingstraject Raad*
Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie
g) *Eerstverantwoordelijk ministerie*
Ministerie van Economische Zaken
h) *Rechtsbasis*
Artikel 114 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
i) *Besluitvormingsprocedure Raad*
Gekwalificeerde meerderheid
j) *Rol Europees Parlement*
Medebeslissing

2. Essentie voorstel

Inhoud voorstel

Een doelstelling van de Digitale Interne Markt Strategie (COM 2015, 192) betreft het bewerkstelligen van een universele, hoogwaardige connectiviteit voor bedrijfsleven en burgers.
Hiertoe omvat de Strategie onder meer het onderhavige voorstel voor een gecoördineerde vrijgave van de 694–790 MHz-band. Deze spectrumband, vaak aangeduid als de «700 MHz» band, wordt momenteel primair gebruikt voor aardse TV omroep, maar is door zijn eigenschappen bijzonder geschikt voor verlening van (draadloze) breedbanddiensten voor mobiele communicatie, over lange afstanden, binnenshuis, en van machine tot machine. Deze eigenschappen maken het mogelijk om breedband in landelijke gebieden en binnenshuis aan te bieden en de doelstelling van breedband voor eenieder, altijd en overal, te realiseren.
Om grensoverschrijdende storing te vermijden tussen omroep in de ene lidstaat en mobiel gebruik in een andere lidstaat, wordt een uiterste datum (30 juni 2020) voorgesteld waarop lidstaten deze band voor mobiel gebruik beschikbaar moeten stellen.
Het voorstel voorziet daarnaast in verplichtingen voor lidstaten om ten aanzien van de 700 MHz band grenscöordinatieafspraken te maken, overdracht of verhuur van gebruiksrechten toe te staan en bovendien bij het vergunnen dekkingseisen op te nemen.
Tegelijkertijd wordt voorgesteld om het restant van de Ultra High Frequency (UHF) omroepband (470 – 694 MHz, ofwel het sub-700 MHz spectrum) voorlopig voor aardse TV omroep beschikbaar te houden. Wel is gebruik voor andere doeleinden, dat de omroep niet stoort, ook toegestaan.
Het voorstel bevat een verplichting om een nationaal stappenplannen ten aanzien van het beschikbaar stellen van de 700 MHz band en het restant van de UHF omroepband (470 – 694 MHz) vast te stellen en bekend te maken. Tot slot kondigt het voorstel aan dat de Europese Commissie in

2025, in samenwerking met de lidstaten, het gebruik van de 470 – 694 MHz band zal evalueren en zal bezien of een ander gebruik van die band gewenst is.

b. Impact assessment Commissie

De Commissie analyseert in het impact assessment vier opties:
1. Geen actie op EU niveau
2. Gecoördineerde bestemming en vergunningverlening van de 700 MHz band voor draadloze breedband per 2020; reserveren van de sub-700 MHz band voor aardse omroep en draadloze omroep ondersteunende (Programme Making and Special Events – PMSE) apparatuur.
3. Gecoördineerde bestemming en vergunningverlening van de 700 MHz band voor draadloze breedband per 2020; flexibele toewijzing van de sub-700 band voor audiovisuele diensten en draadloze breedband, op basis van nationale behoefte. Optie 3 bevat ook een evaluatie van de situatie in uiterlijk 2025.
4. Gecoördineerde bestemming en vergunningverlening van de gehele omroepband 470 – 790 MHz voor draadloze breedband per 2020.

Na een uitgebreide analyse komt optie 3 als beste uit het impact assessment. Deze zorgt ervoor dat het gebruik van de sub-700 band aansluit bij de behoefte aan frequentieruimte van de diverse toepassingen. Verplicht gebruik voor aardse omroep en PMSE (optie 2) of verplicht gebruik voor draadloos breedband (optie 4) zouden daarentegen tot een onbalans tussen vraag naar en aanbod van spectrum kunnen leiden.

3. Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

Nederland is voorstander van het vrijmaken van meer spectrum voor mobiele communicatie en van het synchroniseren van het moment waarop dit gebeurt, als dit de uitrol van de nieuwe netwerken en diensten bevordert. Nederland steunt het beschikbaar houden van voldoende spectrum voor draadloze omroep ondersteunende (Programme Making and Special Events – PMSE) apparatuur en aardse TV omroep. Nederland hecht eraan dat lidstaten zelf de voorwaarden kunnen bepalen die zij verbinden aan vergunningen, zodat kan worden aangesloten op nationale behoeften.
Nederland hecht groot belang aan mobiele en vaste connectiviteit in de EU, die een randvoorwaarde is voor het creëren van de digitale interne markt. In Nederland is reeds sprake van een zeer hoge dekkingsgraad (van vast en mobiel). Het vrijmaken van aanvullend spectrum voor mobiel gebruik kan bijdragen aan een verdere verhoging van de dekkingsgraad in landelijk en stedelijk gebied.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Nederland steunt het herbestemmen van de 694 – 790 MHz band van aardse TV omroep naar breedbanddiensten voor mobiele communicatie, evenals het vaststellen van een einddatum voor het beschikbaar stellen van de band voor mobiele communicatie. Het stellen van een einddatum draagt eraan bij dat grensoverschrijdende storingsproblemen tussen omroep en mobiel worden beperkt.
Met de bijkomende voorstellen van dekkingseisen in de vergunning begeeft de Commissie zich echter op het terrein van de nationale bevoegdheden. De doelstelling van 30 Mb/s in-huis dekking wordt daarmee gekoppeld aan uitsluitend mobiel gebruik. Lidstaten kunnen er

echter voor kiezen deze snelheid op andere wijze te realiseren. Een dekkingseis kan bovendien interfereren met andere doelstellingen van lidstaten, zoals het reserveren van spectrumruimte voor nieuwe partijen. Nederland steunt de bescherming van de aardse TV omroep in het restant van de UHF band. Echter, de Commissie biedt de omroep geen garantie tot 2030 voor het gebruik van deze band (zoals in het «verslag-Lamy» wel werd voorgesteld, zie overweging 7 van het voorstel) en laat de datum open, wat leidt tot onzekerheid voor de omroep.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

De inhoudelijke behandeling van de voorgestelde artikelen moet nog beginnen. Verschillende lidstaten hebben in een eerste reactie aangegeven dat 2020 niet of nauwelijks haalbaar is vanwege lopende vergunningen voor aardse TV omroep. Ook is door een aantal lidstaten aan de buitengrenzen van de EU gewezen op de grensproblematiek met niet-EU landen en is verzocht om technische en financiële ondersteuning van de EU bij deze problematiek. Ook hebben lidstaten aangegeven dat 30 Mb/s in-huis dekking een te hoge eis is. Verder zijn er vragen gesteld over het nationale stappenplan en waarom deze verder gaat dan de realisering van de uiterste datum in Artikel 1.

4. Beoordeling bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit

a) Bevoegdheid

Artikel 114 VWEU teneinde de werking van de interne markt te waarborgen. Het kabinet kan zich vinden in deze grondslag.

b) Subsidiariteit

Het kabinet is positief over de subsidiariteit van dit voorstel, maar plaatst een kanttekening bij een onderdeel. Nederland is positief over het stellen van een uiterste datum voor het beschikbaar stellen van de 700 MHz band. Alleen door afspraken op EU-niveau kunnen grensoverschrijdende storingsproblemen worden voorkomen. Nederland is echter geen voorstander van een Europese verplichting een dekkingseis te verbinden aan de vergunningen. Vergunningverlening en de invulling van voorwaarden die daarmee gepaard gaat dient plaats te vinden op het niveau van lidstaten, zodat bij nationale behoeften kan worden aangesloten.

c) Proportionaliteit

Het kabinet is positief over de proportionaliteit, maar plaatst een kanttekening bij de proportionaliteit van een onderdeel van het voorstel. Dit betreft de voorgestelde inhoud van de nationale stappenplannen (overweging 14 in het voorstel), die onnodig complex is. Nederland is voorstander van transparantie, maar de wijze waarop de markt wordt geconsulteerd en geïnformeerd moet aan de lidstaten worden overgelaten (behoudens wat al in de machtigingsrichtlijn is voorgeschreven).

5. Financiële implicaties, gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

a) Consequenties EU-begroting

Volgens de commissie zijn er naar verwachting geen specifieke gevolgen voor de begroting van de Unie. Nederland is van mening dat eventuele benodigde EU-middelen gevonden dienen te worden binnen de in de

Raad afgesproken financiële kaders van de EU-begroting 2014–2020 en dat deze moeten passen bij een prudente ontwikkeling van de jaarbegroting

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden

Eventuele budgettaire gevolgen zullen worden ingepast op de begroting van het beleidsverantwoordelijke departement, conform de regels van de budgetdiscipline.

c) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger

De kosten voor de gehele EU worden door de Commissie geschat op 1,2 tot 4,4 miljard. Deze kosten ontstaan doordat het TV omroep netwerk moet worden aangepast aan nieuwe technologie; de ontvangstapparatuur moet worden vervangen; PMSE apparatuur (m.n. draadloze microfoons) moet worden vervangen.
De kosten zullen in Nederland door het bedrijfsleven moeten worden gedragen. Er is geen sprake van aanpassing van bestaande vergunningen, omdat de vergunningen van Digitenne en van NPO in 2017 aflopen. Het voornemen is om het sub-700 MHz spectrum opnieuw voor aardse TV omroep uit te geven tot 2030 en het 700 MHz gedeelte tot 2020. Dat laatste wordt gedaan om de transitie van het TV omroep netwerk naar nieuwe technologie te faciliteren. Geïnteresseerde partijen kunnen bij het verwerven van de betreffende vergunningen rekening houden met de nieuwe situatie. De verdeling van de 700 MHz band voor mobiel vindt naar huidige verwachting plaats in 2019.

d) Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger

Er worden geen administratieve lasten voorzien voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger.

e) Gevolgen voor concurrentiekracht

Het vrijmaken van de 700 Mhz frequentieband voor mobiele breedbanddiensten heeft een positieve invloed op de connectiviteit binnen de EU. Deze connectiviteit ondersteunt bedrijven in hun productieproces en dienstverlening en maakt innovatie mogelijk. Het voorstel draagt daarmee bij aan de concurrentiekracht van de EU.

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silencio positivo)

Het besluit legt verplichtingen op aan lidstaten maar heeft geen effecten op particuliere partijen in de lidstaten. Het betreft geen regels die in nationaal recht moeten worden omgezet maar een beperkt aantal door de lidstaat te nemen specifieke maatregelen (zie pagina 4 van het voorstel). Deze hebben geen vertaling in nationale en decentrale regelgeving.

b) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen, incl. NL-beoordeling daarvan

Niet van toepassing.

c) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en besluiten) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

Het besluit treedt in werking op de twintigste dag na bekendmaking van publicatie. Nederland is positief over de data waarop diverse verplichtingen van kracht worden.

d) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

Het Kabinet acht een evaluatie zoals opgenomen in het Commissievoorstel voor wenselijk.

7. Implicaties voor uitvoering en/of handhaving

Er zijn geen implicaties voor uitvoering en/of handhaving.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Er zijn geen implicaties voor ontwikkelingslanden.